



## § 188

### Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sinikka Vepsän ym. valtuutetun talousarvioaloitteeseen koskien erillismäärärahan varaamista kotihoidon asiakkaiden koronapandemian jälkeiseen tukipakettiin

HEL 2021-002896 T 00 00 03

#### Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

#### Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Sinikka Vepsän ehdotuksesta.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482  
seija.meripaasi(a)hel.fi  
Soili Partanen, palvelualueen johtaja, puhelin: 310 42660  
soili.partanen(a)hel.fi

#### Liitteet

1 Talousarvioaloite erillismäärärahasta ikäihmisten palveluihin koronapandemian jälkeen, Vepsä Sinikka

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Sinikka Vepsän ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Talousarvioaloitteessa todetaan, että yksin asuvat kotihoidon asiakkaat ovat yksi koronapandemiasta eniten kärsineitä ryhmiä Helsingissä. Liikkumattomuus on johtanut lihaskunnan rappeutumiseen ja fyysinen kunto on laskenut sekä yksinäisyys on lisännyt masennusta ja edistänyt muistisairauksien puhkeamista ja etenemistä. Aloitteessa esitetään, että Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon budjetissa on varauduttava erillisellä määrärahakokonaisuudella koronapandemian jälkeiseen koti-



hoidon asiakkaiden toimintakyvyn palauttamiseen tähtäävään tukipakettiin.

#### Pandemian vaikutukset kotihoidon asiakkaiden palveluihin

Talousarvioehdotuksessa ehdotetaan, että kotihoidon asukkaiden koronapandemian jälkihoitoon varaudutaan sosiaali- ja terveystoimialan budjetissa erillisellä määrärahakokonaisuudella, jossa ylimääräistä määrärahaa kohdennetaan useisiin palveluihin.

Kotihoidon palvelu määräytyy aina asiakkaan yksilöllisen palvelutarpeen mukaan. Kotihoidon palvelu on toiminut pääosin normaalin kaltaisesti koronapandemian aikana, tilapäisiä, paikallisia ja lyhytkestoisia palvelun supistuksia lukuun ottamatta. Palvelukeskusten ja päivätoiminnan sulkemiset, keväällä 2020 tapahtunut fysioterapeuttien käyntien peruuttaminen sekä vapaaehtoisten käyntien loppuminen pandemian aikana ovat vaikuttaneet kotihoidon asiakkaiden palvelun laatuun. Terapiakäynnit on toteutettu tavanomaiseen tapaan syksystä 2020 alkaen. Ryhmätoiminta on ollut tauolla. Myös kotihoidon etäpalveluja on laajennettu. Lyhytaikaishoitopaikat toimivat noin puolella normaaliolojen volyyminä. Asiakaskohtaisissa kriisitilanteissa kriisipaikat ovat olleet käytössä koko pandemian ajan.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei puolla erillisen määrärahan kohdentamista talousarviossa esitettyihin palveluihin tai asiakasryhmälle. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että koronan jälkeiseen aikaan varaudutaan tarpeen mukaan palvelujen ja käytänteiden uudistamisella sekä kansalaisten ja asiakkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden lisäämisellä.

Sosiaali- ja terveystoimiala toteuttaa tarvittavia kohdennuksia eri palveluissa ja asiakasryhmissä. Kohdennuksissa huomioidaan myös kotihoidon eri asiakasryhmien tarpeet. Palveluvelan purkaminen on jo käynnissä, ja se etenee sitä mukaa, kun palataan normaalitilanteeseen.

#### Kotihoidon asiakaskyselyn tuloksia

Kotihoidon asiakaskyselyn (10/2020) mukaan omaisten apu oli hieman vähentynyt, vastaajien yksinäisyyden kokemus oli hieman kasvanut, mutta turvattomuuden tunne oli pysynyt edellisten kyselyjen tasolla. Myös tyytyväisyys nykyiseen elämäntilanteeseen oli edellisen kyselyn tasolla. Kyselyn vastaajat olivat hieman enemmän tehneet liikkumisen harjoitteita edellisiin kyselyihin verrattuna. Kyselyn yleisarvosana oli kouluarvosanoin 8,2, mikä on edellisen kyselyn tasolla. Kyselyyn vastasi noin kolmannes (N=2153) säännöllisen kotihoidon asiakkaista.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi



Koronapandemia on aiheuttanut yksilöllisesti erilaisia terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Pandemian aiheuttamista vaikutuksista osa on helpommin korjattavissa ja osa on pitkäkestoisia. Lisäksi vaikutukset ovat yksilöllisiä.”

## Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Sinikka Vepsän ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien iäkkäiden yksinasuvien kotihoidon asiakkaiden lisämäärärahaa pandemiasta aiheutuvien negatiivisten terveys- ja hyvinvointivaikutusten korjaamiseen. Aloitteessa toivotaan kohdentamista useisiin ikäihmisten palveluihin.

Lausuntoa on pyydetty 22.9.2021 mennessä.

### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

### Lisätiedot

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482  
seija.meripaasi(a)hel.fi  
Soili Partanen, palvelualueen johtaja, puhelin: 310 42660  
soili.partanen(a)hel.fi

## Liitteet

- 1 Talousarvioaloite erillismäärärahasta ikäihmisten palveluihin koronapandemian jälkeen, Vepsä Sinikka

## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano